

POLJSKA

PROFIL EMITIVNOG TRŽIŠTA - IZDANJE 2021.

OSNOVNI PODACI

Uvodna napomena:

Pojavom pandemije bolesti COVID-19 tijekom prvog kvartala 2020. na globalnoj je razini došlo do iznimno snažnog poremećaja svih sfera društvenog i gospodarskog života te je turizam, u svim svojim pojavnim oblicima jedna od najsnažnije pogođenih djelatnosti, s nezujesnim kratkoročnim i srednjoročnim perspektivama oporavka.

U takvom kontekstu, 2020. (vrlo vjerojatno i nekoliko narednih godina) donosi potpuni odmak od uobičajenih poslovnih okolnosti i obrazaca ponašanja na strani ponude i potražnje, tako da ranije ustanovljeni trendovi i prognoze temeljene na modelima izgrađenim u kontekstu stabilnih poslovnih odnosa doživljavaju korjenitu promjenu.

Imajući u vidu navedeno, standardni format profila tržišta u ovoj je godini promijenjen i prilagođen novonastalim okolnostima na način da su u odnosu na ranija izdanja redefinirana određena tematska poglavlja.

Političko uređenje:

republika s parlamentarnom demokracijom.

Površina:

312.705 km².

Najveći gradovi:

Varšava (glavni grad s 1.777.972 stanovnika), Krakow (771.069 stanovnika), Łodz (685.285 stanovnika), Wrocław (640.648 stanovnika), Poznan (536.438 stanovnika).

Aglomeracije:

Gdansk s aglomeracijom gradova: Gdynia i Sopot (ukupno 748.986 stanovnika).

Katowice s aglomeracijom 15 gradova (ukupno 1.741.289 stanovnika).

Izvor: Glavni statistički ured Republike Poljske

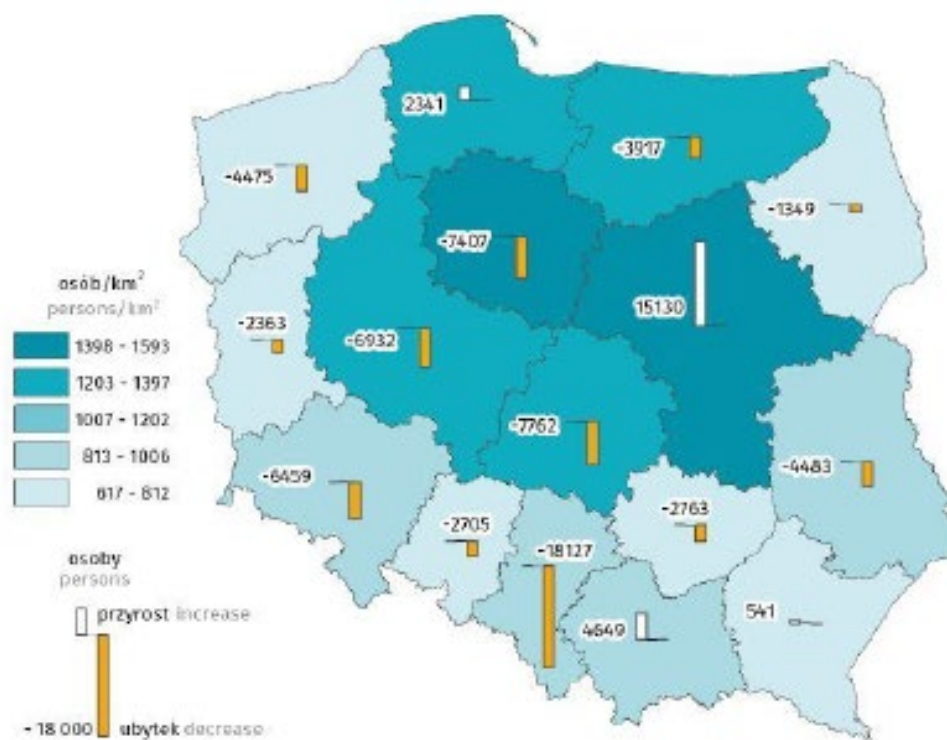
Stanovništvo (prema dobi, spolu):

Specifikacija	1990	2000	2010	2015	2018	2019	Prva polovica godine	
							2019	2020
Ukupan broj stanovnika u tisućama	38073	38254	38530	38437	38411	38383	38386	38354
Stvarni porast u tisućama	85	-9	33	-41	-22	-29	-25	-28
u %	0.22	-0.02	0.08	-0.11	-0.06	-0.07	-0.06	-0.07
Prirodni rast u tisućama	157.4	10.3	34.8	-25.6	-26.0	-34.8	-27.0	-31.2
u %	4.1	0.3	0.9	-0.7	-0.7	-0.9	-1.4	-1.6
Rođeni u tisućama	547.7	378.3	413.3	369.3	388.2	375.0	182.3	177.4
u %	14.3	9.9	10.7	9.6	10.1	9.8	9.5	9.2
Umrli u tisućama	390.3	368.0	378.5	394.9	414.2	409.7	209.3	208.6
u %	10.2	9.6	9.8	10.3	10.8	10.7	10.9	10.9
Broj umrle novorođenčadi u tisućama	10.6	3.1	2.1	1.5	1.5	1.4	0.7	0.6
na 1.000 stanovnika	19.3	8.1	5.0	4.0	3.8	3.8	3.8	3.6
Brakovi u tisućama	255.4	211.2	228.3	188.8	192.4	183.4	66.1	37.4
na 1.000 stanovnika	6.7	5.5	5.9	4.9	5.0	4.8	3.4	2.0
Rastave u tisućama	42.5	42.8	61.3	67.3	62.8	65.3	33.9	23.2
na 1.000 stanovnika	1.1	1.1	1.6	1.8	1.6	1.7	1.8	1.2
Imigracija u tisućama	2.6	7.3	15.2	.	15.5	16.9	7.5	5.6
Emigracija u tisućama	18.4	27.0	17.4	.	11.8	10.7	5.2	2.8
Razlika migracijskih kretanja u tisućama	-15.8	-19.7	-2.1	.	3.6	6.1	2.3	2.8

Podaci o stanovništvu i udjelima na 1.000 stanovnika su pripremljeni na temelju: 1990. - procjena broja stanovnika; 2000. - procjena prema popisu stanovništva provedenom od strane National Population and Housing Censis 2002; za ostale godine - procjena prema popisu stanovništva provedenom od strane National Population and Housing Censis 2011.

Izvor: Glavni statistički ured Republike Poljske

Poljska – gustoća stanovništva

Izvor: Glavni statistički ured Republike Poljske

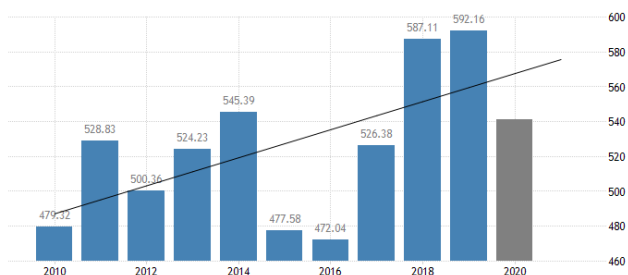
OPĆE KARAKTERISTIKE GOSPODARSTVA

Ekonomski pokazatelji su sljedeći:

Pregled	Posljednji	Referenca	Sljedeći	Raspon	Učestalost	
BDP stopa rasta (%)	-8.9	Lipanj/20	-0.4	-8.9 : 6.1	Kvartalno	
BDP godišnja stopa rasta (%)	-8.2	Lipanj/20	2	-8.2 : 8.1	Kvartalno	
Nezaposlenost (%)	6.1	Kolovoz/20	6.1	0.3 : 20.7	Mjesečno	
Inflacija (%)	3.2	Rujan/20	2.9	-1.6 : 46.5	Mjesečno	
Inflacija mjesec za mjesec (%)	0.2	Rujan/20	-0.1	-0.9 : 76.7	Mjesečno	
Kamatna stopa (%)	0.1	Listopad/20	0.1	0.1 : 24	Mjesečno	
Trgovinska bilanca (u milijunima eura)	998	Srpanj/20	2666	-2263 : 2666	Mjesečno	
Tekući račun (u milijunima eura)	1620	Srpanj/20	2842	-3510 : 2842	Mjesečno	
Tekući račun prema BDP-u (%)	0.5	Prosinac/19	-1	-15.7 : 5.3	Godišnje	
Državni dug prema BDP-u (%)	46	Prosinac/19	48.8	36.5 : 56	Godišnje	
Državni budžet (% BDP-a)	-0.7	Prosinac/19	-0.2	-7.4 : -0.2	Godišnje	
Poslovno povjerenje (bodovi)	-6.2	Rujan/20	-6.6	-44.2 : 24.9	Mjesečno	
PMI (bodovi)	50.8	Rujan/20	50.6	31.9 : 55.9	Mjesečno	
Povjerenje potrošača	-15	Rujan/20	-15.2	-39.7 : 10.2	Mjesečno	
Maloprodaja MoM (%)	1.8	Kolovoz/20	1.7	-10.9 : 10.8	Mjesečno	

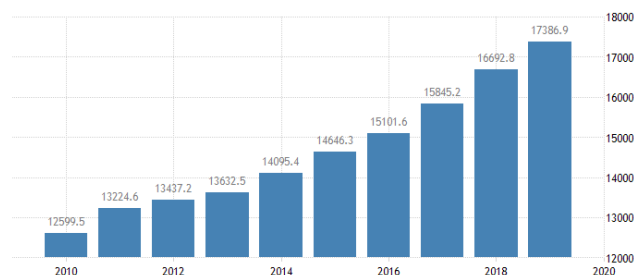
Izvor: Trading Economics, <https://tradingeconomics.com/poland/indicators>, pristup: 09.10.2020.

Aktualno stanje BDP-a, usporedba s prethodnim godinama i prognoza za naredne godine; BDP po glavi stanovnika:

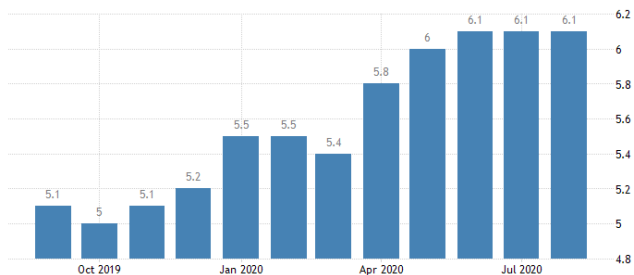
Izvor: Trading Economics, <https://tradingeconomics.com/poland/gdp>, pristup: 21.10.2020.

Poljska – BDP po stanovniku

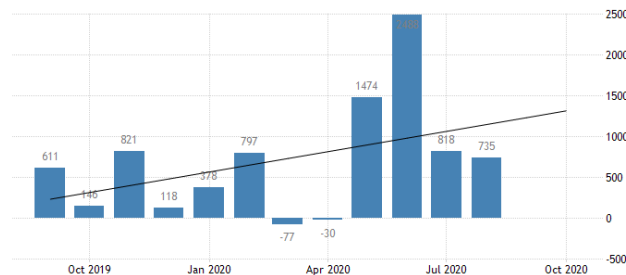
Izvor: Trading Economics, <https://tradingeconomics.com/poland/gdp-per-capita>, pristup: 21.10.2020.

Postotak nezaposlenosti u 2019., aktualno stanje u 2020. i procjena trenda: Poljska – stopa nezaposlenosti

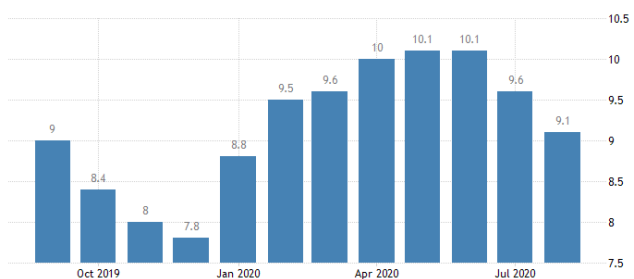
Izvor: Trading Economics, <https://tradingeconomics.com/poland/inflation-cpi>, pristup: 21.10.2020

Vanjskotrgovinska bilanca (aktualni podaci i trend): Poljska – trgovinska bilanca

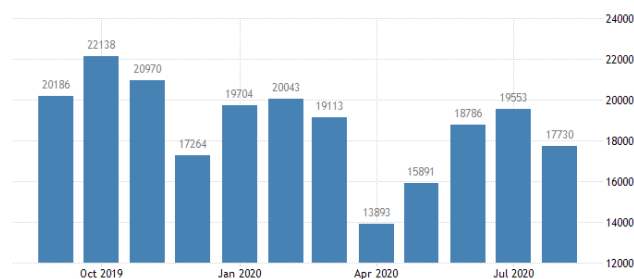
Izvor: Trading Economics, <https://tradingeconomics.com/poland/exports>, pristup: 21.10.2020.

Poljska – stopa nezaposlenosti mladih

Izvor: Trading Economics, <https://tradingeconomics.com/poland/youth-unemployment-rate>, pristup: 21.10.2020.

Poljska – izvoz

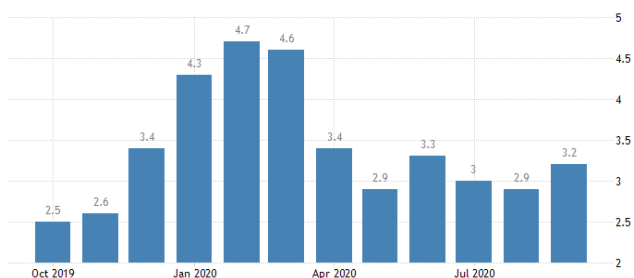

Izvor: Trading Economics, <https://tradingeconomics.com/poland/exports>, pristup: 21.10.2020.

Prosječna plaća (aktualni podaci):

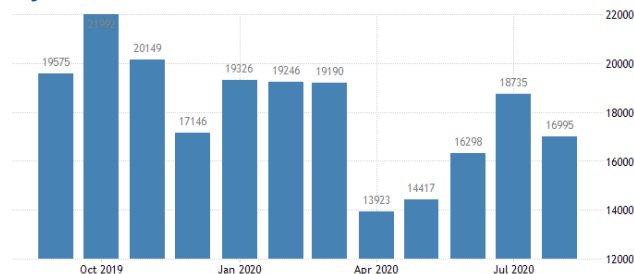
U rujnu 2020 prosječna plaća bila je na razini 5371,56 PLN bruto (cca 8875,00 HRK) (Glavni statistički ured Republike Poljske).

Stopa inflacije (aktualni podaci):

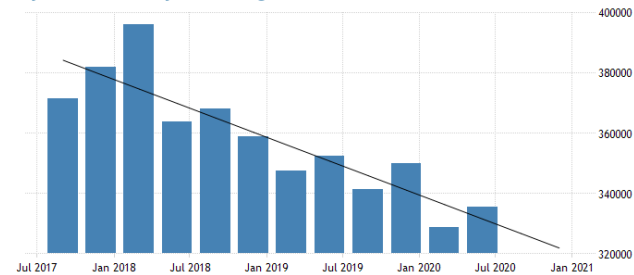
Izvor: Trading Economics, <https://tradingeconomics.com/poland/balance-of-trade>, pristup: 21.10.2020.

Poljska – uvoz

Izvor: Trading Economics, <https://tradingeconomics.com/poland/exports>, pristup: 21.10.2020.

Poljska – vanjski dug

Izvor: Trading Economics, <https://tradingeconomics.com/poland/external-debt>, pristup: 21.10.2020.

Prognoza Poljske narodne banke o stopi BDP-a i stopi inflacije na temelju istraživanja 18 analitičara:

- Pad BDP-a na razini 3,1% u 2020. te porast u 2021. za 3,6% te u 2022. za 3,4%
- Inflacija: 3,4% u 2020., 2,2% u 2021. te 2,5% u 2022.

Agencija Fitch je potvrdila dugoročni rating Poljske na razini A-. Agencija Moody's potvrdila je rating Poljske na razini A2 sa stabilnom perspektivom.

IMF prognozira pad PKB-a u 2020. za 3,6%.

Prema prognozi Europske komisije Poljska ekonomija u 2020. će pasti do -4,6% radi pandemije.

Za 2021. predviđa se rast od 4,3%, ali rast će i dalje inflacija do 2,8%. Stručnjaci Svjetske Banke podsjećaju da je to izvanredna okolnost - poljsko gospodarstvo će se smanjiti prvi put u zadnjih 30 godina, a u 2021. očekuju blagu recesiju te nakon toga postupni oporavak.

MEDIJI I OGLAŠAVANJE NA TRŽIŠTU

Dnevni listovi:

- Rzeczpospolita (naklada nema podataka), dnevnik, cijela Poljska
- Gazeta Wyborcza (naklada 160 589), dnevnik, cijela Poljska
- Dziennik Gazeta Prawna (naklada 45 281), dnevnik, cijela Poljska
- Puls Biznesu (naklada nema podataka), dnevnik, cijela Poljska
- Parkiet Gazeta Giełdy, dnevnik, cijela Poljska.

Bussines:

- Forbes (naklada nema podataka), mjesečnik, cijela Poljska
- Newswweek Polska (naklada 139 167), tjednik, cijela Poljska
- Polityka (naklada 145 196), tjednik, cijela Poljska
- Przegląd (naklada 38 377), tjednik, cijela Poljska
- Sieci (naklada 108 766), tjednik, cijela Poljska.

Lifestyle:

- Wysokie Obcasy (dodatek uz dnevnik Gazeta Wyborcza), izdanje svake subote
- Wysokie Obcasy Extra (naklada 124 859), mjesečnik, cijela Poljska
- Twój Styl (naklada 262 501), mjesečnik, cijela Poljska
- Uroda Życia (naklada 101 560), mjesečnik, cijela Poljska
- Elle (naklada 83 083), mjesečnik, cijela Poljska
- Zwierciadło (naklada 142 296), mjesečnik, cijela Poljska
- Pani (naklada 121 251), mjesečnik, cijela Poljska
- Men's Health (naklada 63 271), mjesečnik, cijela Poljska
- Vogue Polska (naklada: nema podataka), mjesečnik, cijela Poljska
- Auto Świat (naklada 95 963), tjednik, cijela Poljska
- CD Action (naklada 113 308) mjesečnik, cijela Poljska

- Komputer Świat (naklada 52 654) mjesečnik, cijela Poljska.

Tisak posvećen eno-gastro:

- Czas Wina (naklada – nema podataka) dvomjesečnik, cijela Poljska
- Ferment (naklada – nema podataka) tromjesečnik
- KukBuk (naklada – nema podataka) dvomjesečnik, cijela Poljska
- Usta Magazyn (naklada – nema podataka) , tromjesečnik, cijela Poljska.

Sportska izdanja:

- Przegląd sportowy (naklada – nema podataka) dnevnik, cijela Poljska
- Wiatr czasopis za nautičare (naklada – nema podataka), cijela Poljska
- Jachting (naklada – nema podataka) mjesečnik, cijela Poljska
- Bikeboard (naklada – nema podataka) mjesečnik, cijela Poljska
- Szosa (naklada – nema podataka) dvomjesečnik, cijela Poljska.

Turistička izdanja:

- National Geographic Traveler (naklada 35 000), mjesečnik, cijela Poljska
- National Geographic Poland (naklada 35 500), mjesečnik, cijela Poljska
- Wiadomości Turystyczne (naklada – nema podataka) mjesečnik, cijela Poljska
- Think MICE (naklada – nema podataka) mjesečnik cijela Poljska
- MICE Poland (naklada – nema podataka) mjesečnik, cijela Poljska
- Poznaj Świat (naklada – nema podataka) mjesečnik, cijela Poljska
- Rynek Turystyczny (naklada – nema podataka) mjesečnik, cijela Poljska
- Wasze Podróże (naklada 10 000) tromjesečnik

- All Inclusive (naklada 19 000) tromjesečnik, cijela Poljska
- Świat Podróże Kultura (naklada – nema podataka)
- Kontynenty (naklada – nema podataka) tromjesečnik, cijela Poljska.

Glavni internetski portali:

- Onet.pl
- Wp.pl
- Interia.pl
- Gazeta.pl

Publicistički portali:

- Tvn24.pl
- Polsatnews.pl
- Tvp.info
- Wyborcza.pl
- Salon24.pl
- 300polityka.pl
- DoRzeczy.pl
- Newsweek.pl
- Rp.pl
- wPolityce.pl
- Wprost.pl

Turistički portali:

- Wasza Turystyka – turistički portal namjenjen B2B
- TUR-INFO.PL – turistički portal za turističku branšu
- TTG Dziennik Turystyczny – turistički portal za turističku branšu

Blogovi (tematski vezani uz HR):

- CroLove.pl
- Cromania.pl
- Polako.eu
- Chorwacjacafe.pl

Turistički i eno-gastro blogovi s kojima predstavništvo HTZ-a u Poljskoj surađuje:

- <https://mintaeats.com/>
- <https://gdziewyjechac.pl/>
- <https://krytykakulinarna.com/>
- <https://kolemsietoczy.pl/>
- <http://nakarmionastarecka.pl/>
- <http://www.poranamajora.pl/>
- <https://www.loswiaheros.pl/>
- <http://love-krowe.pl/>
- <https://www.banita.travel.pl/>
- <https://zyciejestpiekne.eu/>
- <https://szpilkiwplecaku.pl/>
- <https://wesolowski.co/>

TV kuće:

- TVP (TVP1, TVP2, TVP Info)
- TVN Discovery (TVN, TVN24, TVN24bis, TVN turbo, TVN style, HGTV Home&Garden, Food Network, Travel Channel)
- Polsat (Polsat1, Polsat2, Polsat News, Polsat cafe)

Radio:

- RMF FM
- Radio Zet
- Polskie Radio (1, 2, 3, 4)

PROFIL EMITIVNOGA TURISTIČKOG TRŽIŠTA U 2020. GODINI

Situacija je neizvjesna kao i na ostalim europskim i svjetskim tržištima. Nitko ne zna u kojem točno smjeru će se kretati pandemija u Poljskoj. Steže se dojam da je poljska vlada zakasnila s pripremanjem za drugi val pandemije. Raste frustracija i nezadovoljstvo dok ljudi strahuju da će izgubiti posao, a s time i izvor prihoda.

Utjecaj pandemije virusa COVID 19 na turistički promet u 2020.:

U 2019. Poljaci su iskorištavali svaku moguću prigodu za odlazak na barem kratki godišnji odmor što su dodatno potaknuli široko dostupni jeftini letovi koji su omogućavali upoznavanje novih destinacija. Pandemija je prisilila Poljake da promjene te navike u 2020.

U istraživanju koje je u srpnju 2020. objavila Poljska turistička organizacija vidljivo je da je COVID-19 promijenio planove za ljetovanje 64% Poljaka. Planove za ljetovanje u drugoj polovici 2020. imalo je 55% Poljaka iako je čak 27% ispitanika izjavilo kako ne namjerava putovati u 2020. 82% ispitanika htjelo je provesti svoj godišnji u Poljskoj, a samo 13% otići u inozemstvo.

U 2020. poljska vlada uložila je velike napore da zadrži svoje državljane u zemlji. Svako dijete do osamnaeste godine života dobilo je takozvani turistički bon u visini od 500 PLN (cca. 125 eura) koji se može iskoristiti do ožujka 2022. isključivo za turističke usluge u Poljskoj.

U Poljskoj ne postoje istraživanja vezane uz individualnu organizaciju ljetnog odmora te samim time destinacija koje su izabrali Poljaci. Jedino su dostupni opći podaci turoperatora o prodaji paket aranžmana za pojedine destinacije, pri čemu valja naglasiti kako turooperatori ne ustupaju podatke o apsolutne broju prodanih paket aranžmana po pojedinoj destinaciji već samo udjele destinacija u ukupnoj prodaji.

Redoslijed vodećih destinacija kod turoperatora bio je sljedeći: Grčka, Turska, Bugarska, dok je cijelo ljeto u TOP5 destinacija bila i Poljska.

Jedini s podacima u javnost je izašao predsjednik uprave TO Nekera – prema kojima zemlje u inozemstvu u koje Poljaci žele otići su: vlastitim automobilom – 35% Hrvatska, 17% Italija, 16% Bugarska; avionom – 48% Grčka, 14% Hrvatska, 12% Bugarska.

Vrsta prijevoza koji su turisti preferirali prilikom odlaska na godišnji odmor

Prema podacima iz istraživanja TOMAS, Poljaci u Hrvatsku putuju većinom vlastitim vozilima iako čini se da sve češće koriste i direktne avionske linije koje pružaju mogućnost brzog dolaska na destinaciju. U 2020. poljski zrakoplovni prijevoznik LOT otvorio je 26 direktnih linija tjedno iz različitih gradova Poljske prema različitim odredištima u Hrvatskoj.

Koji su način organiziranja odmora / bukiranja turista preferirali prilikom odlaska na godišnji odmor

Pandemija je promijenila navike Poljaka. U 2020. preferirali su buking u zadnji tren (npr. u petak kasno navečer za odmor koji počinje u subotu) jer je bila neizvjesna situacija vezana uz promjenu epidemioloških mjera poput uvjeta tranzita kroz određene zemlje i mogućih mjera nakon povratke iz odmora.

Preferencije turista s obzirom na vrstu smještaja

Prema medijskim informacijama u Poljskoj, Poljaci su rado bukirali mjesta na osami te samostojeće kuće/kućice. Prema informacijama od turoperatora kao i do sada Poljaci su najradije birali hotele 4* i 5*.

Pregled organizatora putovanja na tržištu

Situacija u turističkoj branši u 2020. je jako ozbiljna te je teško prognozirati tko će od manjih turoperatora opstati na tržištu.

Najveći/najvažniji turooperatori:

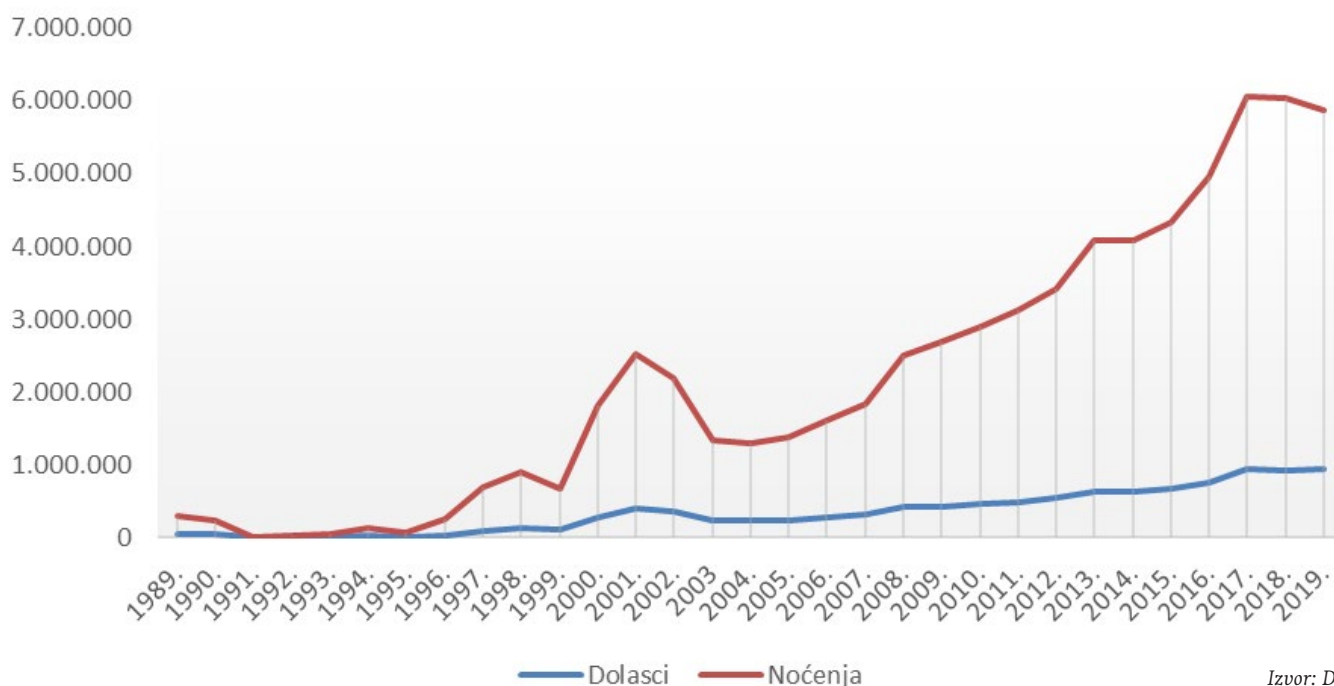
- Rainbow - broj 1 u organizaciji putovanja u HR – ljetovanje i kružne ture
- Itaka – kružne ture
- TUI Poland – ljetovanje
- Nekera – ljetovanje (vlastiti prijevoz)

DOPRINOS TRŽIŠTA U UKUPNOM HRVATSKOM TURISTIČKOM REZULTATU

POLJSKA	Dolasci			Noćenja		
	apsol.	indeks	1989.=100	apsol.	indeks	1989.=100
1989.	46.331		100	307.110		100
1990.	39.530	85	85	231.952	76	76
1991.	3.957	10	9	16.655	7	5
1992.	5.511	139	12	33.732	203	11
1993.	6.578	119	14	46.903	139	15
1994.	17.892	272	39	133.013	284	43
1995.	10.227	57	22	68.530	52	22
1996.	36.000	352	78	248.000	362	81
1997.	97.765	272	211	702.941	283	229
1998.	131.049	134	283	899.876	128	293
1999.	104.893	80	226	679.487	76	221
2000.	284.783	271	615	1.818.026	268	592
2001.	391.809	138	846	2.514.311	138	819
2002.	358.065	91	773	2.185.814	87	712
2003.	237.968	66	514	1.330.517	61	433
2004.	240.654	101	519	1.285.529	97	419
2005.	241.868	101	522	1.374.595	107	448
2006.	275.845	114	595	1.612.013	117	525
2007.	322.890	117	697	1.833.961	114	597
2008.	417.211	129	901	2.511.568	137	818
2009.	417.849	100	902	2.685.037	107	874
2010.	454.445	109	981	2.895.162	108	943
2011.	494.702	109	1.068	3.134.012	108	1.020
2012.	544.134	110	1.174	3.407.685	109	1.110
2013.	635.558	117	1.372	4.079.123	120	1.328
2014.	630.360	99	1.361	4.077.639	100	1.328
2015.	674.779	107	1.456	4.323.421	106	1.408
2016.	756.773	112	1.633	4.963.146	115	1.616
2017.	934.336	124	2.017	6.056.181	122	1.972
2018.	929.184	99	2.006	6.039.972	100	1.967
2019.	932.678	100	2.013	5.860.815	97	1.908

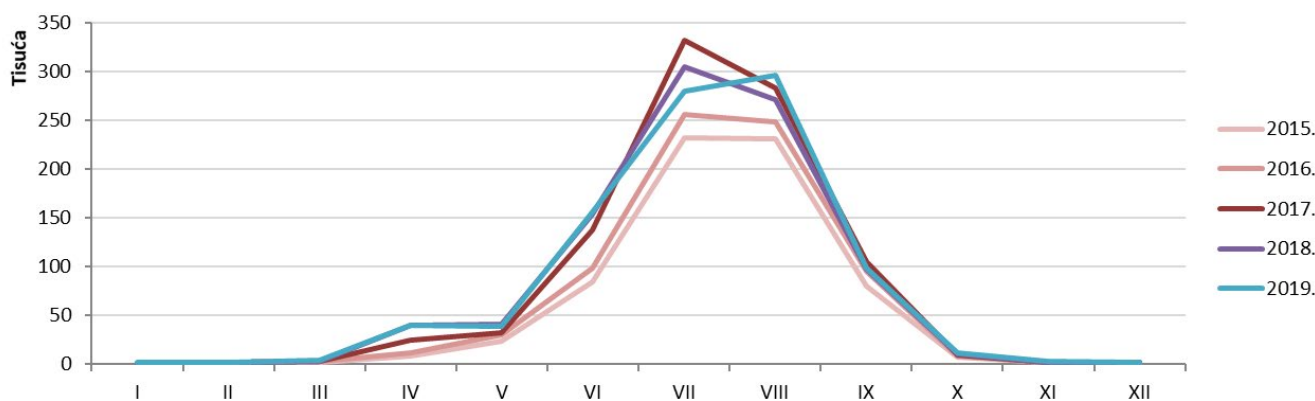
Izvor: DZS

Dolasci i noćenja poljskih turista, razdoblje 1989. - 2019.

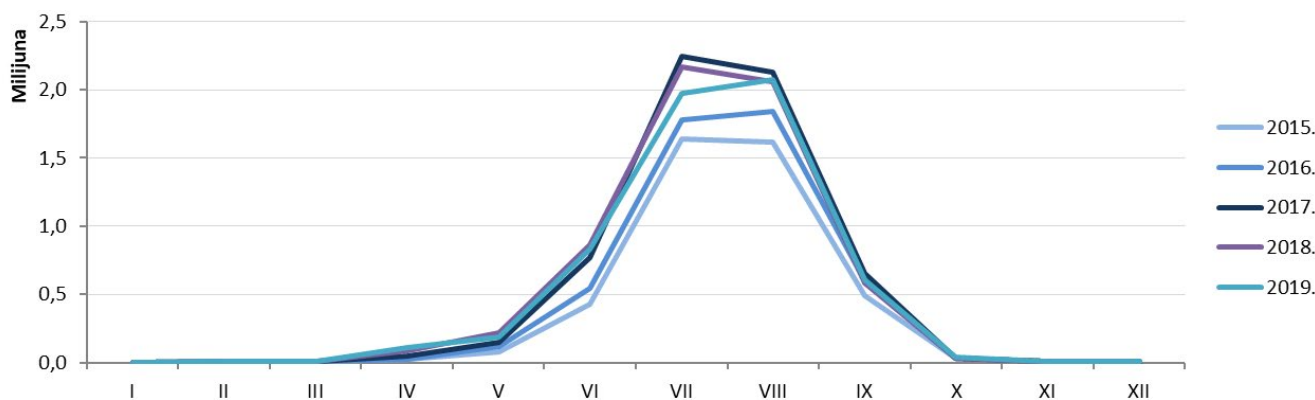
Izvor: DZS

Dolasci po mjesecima - Poljska

Izvor: DZS

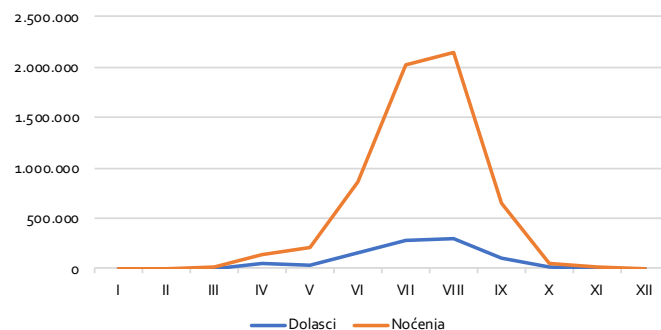
Noćenja po mjesecima - Poljska

Izvor: DZS

REZULTATI 2019. PREMA SUSTAVU eVISITOR

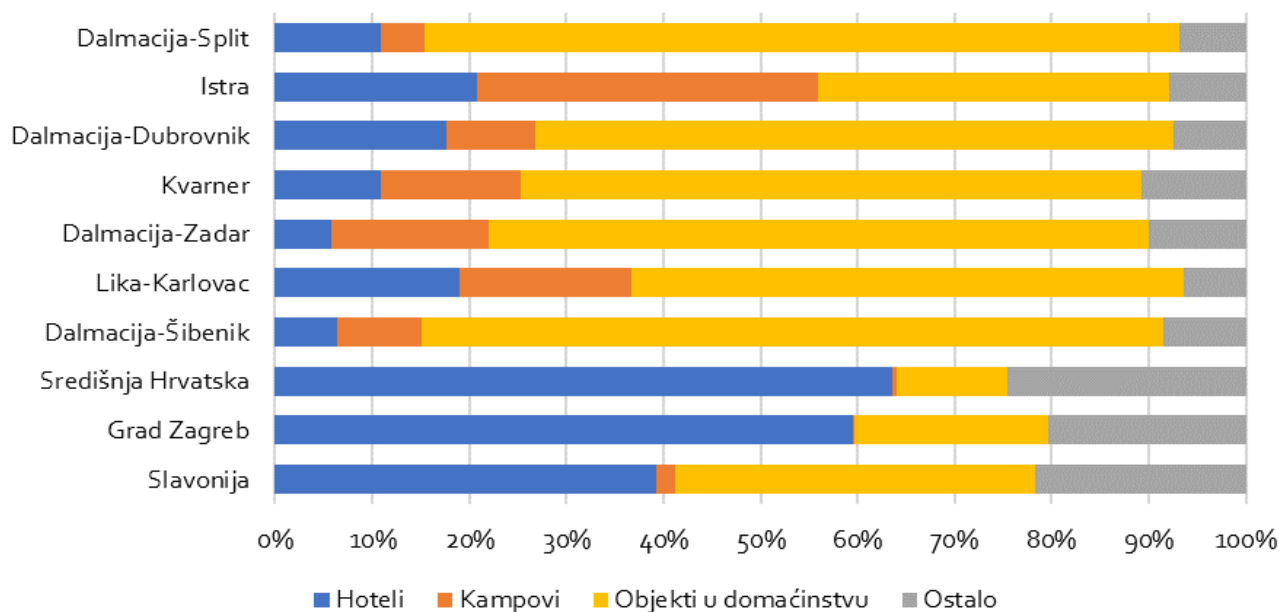
Dolasci i noćenja poljskih turista, 2019.

Dolasci i noćenja po klasterima

	Dolasci	Noćenja
Dalmacija-Split	306.360	2.229.867
Istra	130.279	878.515
Dalmacija-Zadar	113.662	803.011
Dalmacija-Šibenik	88.925	654.951
Kvarner	96.316	588.180
Dalmacija-Dubrovnik	70.970	465.354
Lika-Karlovac	64.359	220.318
Nautika	26.905	189.687
Središnja Hrvatska	40.578	63.009
Grad Zagreb	27.475	42.125
Slavonija	3.379	6.079
Ukupno	969.208	6.141.096

Noćenja poljskih turista po klasterima prema vrstama smještaja, 2019.

Top deset gradova/općina po noćenjima

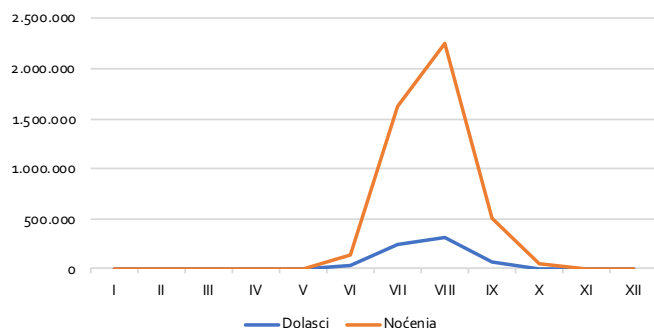
Grad općina	Noćenja
Omiš	246.666
Makarska	243.657
Baška Voda	188.027
Orebić	166.549
Šibenik	164.953
Okrug	158.506
Gradac	157.652
Rogoznica	152.517
Podgora	146.343
Vodice	140.804

Dolasci po dobi i spolu

	muškarci	žene
0-5 godina	3,0%	2,8%
6-11 godina	5,5%	5,2%
12-17 godina	4,4%	4,6%
18-24 godina	2,9%	3,6%
25-34 godina	7,3%	8,0%
35-44 godina	13,1%	12,9%
45-54 godina	8,1%	6,9%
55-64 godina	3,7%	4,1%
> 65 godina	1,8%	2,0%

REZULTATI 2020. PREMA SUSTAVU eVISITOR

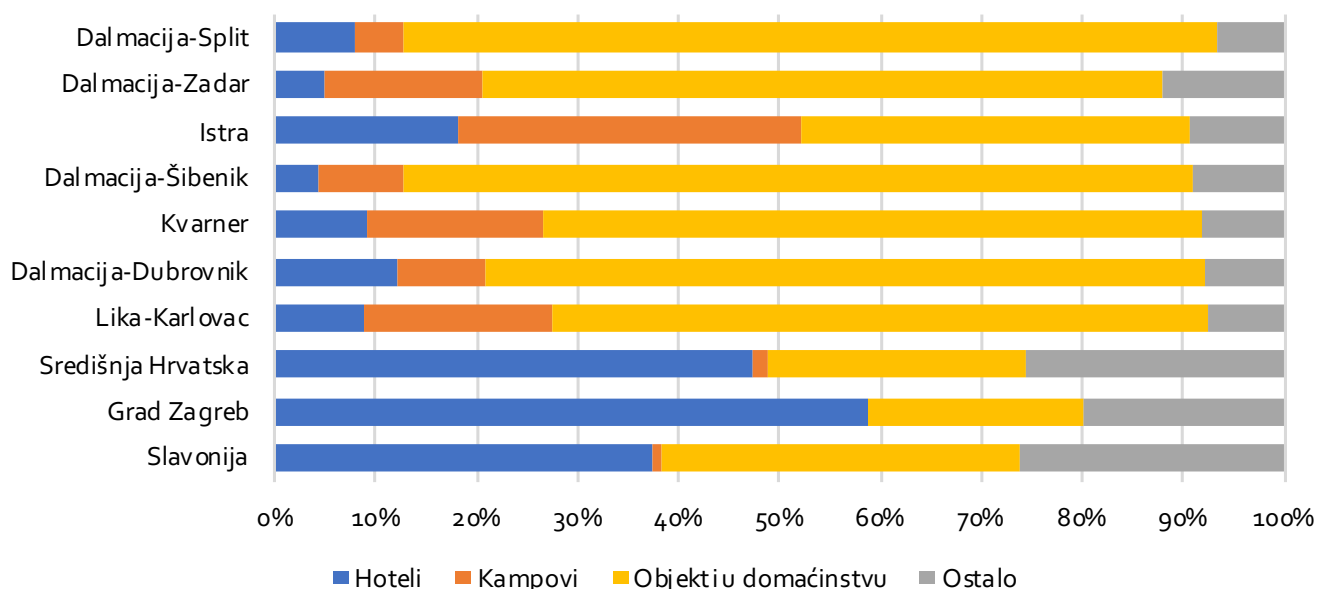
Dolasci i noćenja poljskih turista, 2020.

Dolasci i noćenja po klasterima

	Dolasci	Noćenja
Dalmacija-Split	233.576	1.785.863
Dalmacija-Zadar	81.920	598.730
Istra	80.528	549.151
Dalmacija-Šibenik	61.548	477.954
Kvarner	68.027	424.575
Dalmacija-Dubrovnik	51.662	371.515
Lika-Karlovac	40.336	174.801
Nautika	21.099	152.192
Središnja Hrvatska	19.968	30.295
Grad Zagreb	12.392	18.224
Slavonija	916	3.093
Ukupno	671.972	4.586.393

Noćenja poljskih turista po klasterima prema vrstama smještaja, 2020.

Top deset gradova/općina po noćenjima

Grad općina	Noćenja
Omiš	213.560
Makarska	176.448
Baška Voda	168.526
Orebić	137.029
Rogoznica	120.411
Podgora	113.225
Okrug	112.681
Šibenik	106.705
Nin	99.268
Gradac	96.897

Dolasci po dobi i spolu

	muškarci	žene
0-5 godina	3,2%	3,0%
6-11 godina	5,8%	5,4%
12-17 godina	4,8%	4,9%
18-24 godina	3,0%	3,8%
25-34 godina	7,9%	8,7%
35-44 godina	13,6%	13,4%
45-54 godina	8,7%	6,9%
55-64 godina	2,8%	2,4%
> 65 godina	0,9%	0,8%

TOMAS HRVATSKA 2019. - POLJSKA

TOMAS istraživanja primarna su kvantitativna istraživanja u okviru kojih se podaci prikupljaju osobnim intervjuom s turistima (uz korištenje strukturiranog upitnika), a provode se s ciljem identifikacije stavova i potrošnje turista u hrvatskim turističkim destinacijama. Posljednje u nizu, pod nazivom TOMAS Hrvatska 2019. po prvi je puta provedeno na području cijele zemlje, od svibnja 2019. do ožujka 2020. godine, tako da ujedno donosi rezultate obilježja putovanja i boravka turista u Hrvatskoj izvan razdoblja ljetne turističke sezone. Na takav način, istraživanje je reprezentativno za posljednju „standardnu“ turističku godinu prije pojave epidemije virusa COVID-19 te posljedične globalne društvene i gospodarske krize, s dramatičnim implikacijama na turistička putovanja u svjetskim razmjerima. Uz domaće tržište, istraživanjem su obuhvaćena i za

Hrvatsku značajnija europska tržišta – Njemačka, Slovenija, Austrija, Poljska, Italija, Češka, Ujedinjeno Kraljevstvo, Skandinavija, Mađarska, Nizozemska, Slovačka, Francuska, BiH, Švicarska, Belgija, Španjolska, Srbija, kao i odabrana daleka tržišta - SAD, Republika Koreja, Kina, Japan.

U nastavku slijede pokazatelji iz istraživanja TOMAS Hrvatska 2019. koji prikazuju set odabranih karakteristika profilom obrađenog tržišta, uz usporedbu s prosječnim vrijednostima svih istraživanjem obuhvaćenih stranih tržišta. Zelenom bojom označene su vrijednosti kod kojih tržište u okviru relevantnijih podatkovnih kategorija pokazuje značajnije iznadprosječan rezultat, dok su crveno označene vrijednosti značajnije ispodprosječnog rezultata.

Glavni motivi odmorišnih putovanja

Motivi	Prosjek za strana tržišta	Poljska
More	66,5	71,3
Priroda	13,4	15,3
Touring, sightseeing	7,2	4,3
Gradovi (city break)	4,8	2,5
Kultura i umjetnost	2,0	2,3
Zabava i festivali	1,3	0,7
Sela, ruralno područje	0,9	1,1
Manifestacije i događanja	0,6	0,0
Gastronomija	0,6	0,1
Wellness, toplice	0,4	0,3
Ostali sportovi i rekreacija	0,5	0,7
Cikloturizam, mountain biking	0,3	0,0
Planinarenje, hodanje	0,2	0,2
Nešto drugo	1,1	1,1
UKUPNO	100,0	100,0

Motiv dolaska u Hrvatsku

Motivi	Prosjek za strana tržišta	Poljska
More	79,1	86,3
Priroda	56,2	61,6
Gradovi (city break)	24,8	29,1
Touring, sightseeing	22,3	23,2
Kultura i umjetnost	13,4	13,3
Ostali sportovi i rekreacija	11,1	13,2
Gastronomija	6,7	2,8
Zabava i festivali	5,1	3,1
Sela, ruralno područje	4,7	2,9
Manifestacije i događanja	4,1	4,2
Posao	2,8	2,2
Wellness, toplice	3,3	2,9
Planinarenje, hodanje	3,3	1,7
Drugi odmorišni motivi	2,6	2,1
Posjet rodbini i prijateljima	1,7	1,1
Cikloturizam, mountain biking	1,7	1,6
Zdravstveni razlozi	0,8	0,4
Obrazovanje	0,4	0,2
Vjerski razlozi	0,2	0,0
Neki drugi razlog	1,0	0,6

Učestalost dolaska u Hrvatsku

Broj posjeta Hrvatskoj	Prosjek za strana tržišta	Poljska
Prvi posjet	33,3	29,8
Drugi posjet	15,4	27,5
3 do 6 posjeta	20,1	24,4
7 i više posjeta	31,2	18,2
UKUPNO	100,0	100,0

Izvori informacija

Izvori informacija	Prosjek za strana tržišta	Poljska
Internet	56,2	59,5
Preporuke rodbine ili prijatelja	25,6	25,0
Prijašnji boravak	21,4	14,3
Preporuke TA ili kluba	10,7	7,7
Brošure, oglasi, plakati	5,3	3,7
Radio, televizija, film ili video	5,2	6,3
Turistički sajmovi, izložbe	5,1	2,7
Članci - novine/ časopisi	3,3	5,3
Nije trebao informacije	8,0	5,3

Način rezervacije smještaja

Rezervacija smještaja	Prosjeak za strana tržišta	Poljska
Posredstvom turističke ili putničke agencije, turoperatora - osobnim kontaktom, telefonom, e-mailom	17,2	8,3
Posredstvom turističke ili putničke agencije, turoperatora - online booking (ne e-mailom), uključujući Booking.com, Expedia i sl.	45,9	59,2
Izravno sa smještajnim objektom - osobnim kontaktom, telefonom ili telefaksom, e-mailom	16,4	10,2
Izravno sa smještajnim objektom - online booking (ne e-mailom)	15,7	15,5
Na neki drugi način	0,8	0,7
Nije unaprijed rezerviran	4,0	6,2
UKUPNO	100,0	100,0

Trenutak rezervacije smještaja

Trenutak rezervacije	Prosjeak za strana tržišta	Poljska
Manje od tjedan dana prije dolaska	6,4	4,3
1 do 4 tjedna prije dolaska	17,1	20,0
1 do 3 mjeseca prije dolaska	33,0	32,4
3 do 6 mjeseci prije dolaska	27,6	34,2
Više od 6 mjeseci prije dolaska	15,9	9,1
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0

Smetnje tijekom boravka u destinaciji

Smetnje	Prosjeak za strana tržišta	Poljska
Gužva na kupališnom prostoru/preveliki broj kupača	7,6	8,5
Gužva na ulicama, trgovima, šetnicama, atrakcijama i sl.	7,2	9,1
Neprijemno odloženo smeće	6,2	14,2
Nemogućnost razdvajanja otpada	6,3	11,8
Neugodni mirisi (iz kontejnera i kanti za smeće)	6,0	9,7
Buka koja remeti komfor vašeg smještaja (odmor, spavanje)	6,2	5,7
Nešto drugo	1,3	0,1

Aktivnost tijekom boravka u destinaciji

Aktivnost	Prosjek za strana tržišta	Poljska
Plivanje, kupanje	76,5	86,7
Razgledavanje gradova (city sightseeing)	53,8	61,1
Odlazak u restorane	50,4	51,1
Posjet povijesnim građevinama	23,4	31,7
Posjet nacionalnim parkovima, zaštićenim prirodnim područjima	19,1	21,3
Kupovina (osim svakodnevnih potrepština)	15,4	15,6
Odlazak na organizirane izlete brodom	14,8	11,8
Pješačenje	14,5	14,0
Posjet muzejima, galerijama i izložbama	13,8	16,7
Jogging, trčanje	12,9	16,3
Odlazak u klubove, ples, noćni život	11,0	8,4
Tenis	10,0	7,9
Korištenje wellness, spa usluga	8,5	5,7
Ronjenje	8,4	10,9
Posjet tematskim parkovima	7,8	12,5
Posjet zabavnim događanjima	7,1	7,3
Obilazak vinskih cesta, vinarija	7,3	2,9
Ribolov	6,1	1,9
Obilazak tematskih cesta	6,2	5,5
Posjet tradicionalnim događanjima	5,3	3,3
Ostalo	4,8	6,4
Posjet seoskim domaćinstvima	4,6	3,2
Posjet toplicama	3,9	2,1
Posjet kulturnim događanjima	3,8	3,3
Golf	3,8	2,5
Jedrenje	3,4	3,2

Aktivnost	Prosjek za strana tržišta	Poljska
Posjet sportskim događanjima	3,2	2,0
Planinarenje	2,7	1,8
Avanturistički sportovi	2,5	4,4
Mountain biking	2,5	1,1
Korištenje zdravstvenih usluga	1,8	1,1
Sudjelovanje na radionicama	1,6	3,5
Dvoranski sportovi	1,5	2,2
Lov	1,4	0,0
Jahanje	1,4	0,2
Rafting	1,3	2,0
Posjet božićnim ili adventskim sajmovima	0,9	0,7
Nekom drugom	9,1	9,0
Niti jednom	0,9	1,5

Stupanj zadovoljstva elementima turističke ponude mjesta

Element ponude	Prosjek za strana tržišta	Poljska
Ljepota prirode i krajolika	87,7	94,4
Ljepota mjesta	86,3	93,8
Osobna sigurnost	84,3	87,5
Atmosfera, ugođaj	82,7	84,9
Gostoljubivost lokalnog stanovništva	82,3	77,5
Ukupni boravak	80,5	83,4
Uređenost mjesta	78,5	82,7
Čistoća plaža	77,2	77,0
Smještajni objekt	76,8	70,0
Informacije u destinaciji	76,3	75,5
Ekološka očuvanost prostora	76,4	76,4
Mogućnosti kvalitetnog kretanja pješice u destinaciji	76,0	74,9
Prilagođenost destinacije djeci	75,3	73,8
Pješačke staze	75,1	77,8
Prometna dostupnost destinacije	74,1	76,7
Gastronomska ponuda u mjestu	71,7	71,3
Označavanje znamenitosti	71,8	74,4
Kultura i umjetnost	71,4	75,9
Opremljenost, uređenost plaža	70,6	75,4
Besplatni internet u destinaciji	69,5	72,4
Ponuda organiziranih izleta u okolicu	69,5	70,2
Informacije, edukacija u zaštićenim prirodnim područjima	69,1	72,5
Biciklističke rute i staze	67,7	72,5
Lokalni javni prijevoz	63,9	58,6
Sportski sadržaji	63,8	64,0
Događanja i manifestacije	63,4	74,5
Mogućnost za kupnju	62,5	63,2
Prilagođenost destinacije osobama s posebnim potrebama	62,4	58,1
Zabava, noćni život	62,4	70,1
Promet u mjestu	62,3	56,1

Vjerojatnost preporuke mjesta prijateljima, rodbini ili kolegama

	Prosjek za strana tržišta	Poljska
Nije vjerojatno da ću preporučiti	4,2	4,2
Vjerojatno ću preporučiti	26,9	25,1
Jako je vjerojatno da ću preporučiti	68,9	70,7
UKUPNO	100,0	100,0

Prosječni dnevni izdaci (u EUR)

Izdatak	Prosjek za strana tržišta	Poljska
Prosječni dnevni izdaci ukupno	99,0	93,14
Smještaj	52,8	44,32
Hrana u restoranima i barovima	17,1	18,42
Usluge trgovine	11,6	12,04
Kultura i zabava	3,3	2,89
Sport i rekreacija	2,8	4,11
Izleti	2,7	1,59
Lokalni prijevoz	7,1	7,55
Ostalo	1,7	2,21

Struktura prosječnih dnevnih izdataka

Izdatak	Prosjek za strana tržišta	Poljska
Prosječni dnevni izdaci ukupno	100,0	100,00
Smještaj	53,3	47,58
Hrana u restoranima i barovima	17,2	19,78
Usluge trgovine	11,7	12,92
Kultura i zabava	3,3	3,11
Sport i rekreacija	2,9	4,42
Izleti	2,8	1,71
Lokalni prijevoz	7,1	8,11
Ostalo	1,7	2,38

Imidž Hrvatske

„*A friend in need is a friend indeed*“ - Poljaci su dokazali u 2020. da vole Hrvatsku i Hrvate. Imidž Hrvatske je vrlo dobar u Poljskoj, a Poljaci se u Hrvatskoj osjećaju dobro i sigurno kao u posjeti kod prijatelja. Razvoj situacije na tržištu u 2021. će ovisiti ponajviše o tijeku pandemije te moguće gospodarske recesije.

Hrvatska je dobro zastupljena u ponudi poljskih turoperatora razmjerno interesu potražnje. Faktor uspjeha Hrvatske na poljskom tržištu je dobar omjer cijene i kvalitete koji destinacija nudi, a što predstavlja značajan razlog za izbor destinacije poljskim turistima.

Zrakoplovni čarteri u 2020.

U 2020. čarter letove je jedino ostvario turoperator Rainbow. Svi ostali turooperatori otkazali su planirane aktivnosti ili koristili redovne letove nacionalnog zrakoplovnog prijevoznika LOT-a.

Individualni promet u 2020.

Poljaci su kao i uvijek vrlo rado koristili svoje automobile za dolazak u Hrvatsku. S vlastitim prijevoznim sredstvom osjećaju se sigurnije i mobilnije, a duljina puta im ne predstavlja problem.

Sve češće biraju avione zahvaljujući brojnim izravnim letovima PLL LOT u tom smislu Hrvatska je postala na dohvat ruke.

TURISTIČKA SEZONA 2021. – OPĆI POKAZATELJI

Turoperatori i avioprijevoznici imaju određene planove za 2021., ali s obzirom na veliku neizvjesnost nisu spremni podijeliti ih te se svi ograđuju kako će realizacija ovisiti o razvoju pandemije te o odlukama poljske vlade. U kontekstu očekivanja vezanih uz navike poljskih turista (spremnost na putovanja, interes za destinacijama i sl.) one bi trebale biti u okvirima opaženog tijekom 2020. te se u Hrvatskoj očekuje ponavljanje odnosno nešto bolji rezultat s poljskog tržišta od onog postignutog u 2020.

U 2021. sigurnost turista bit će i dalje glavni prioritet, pri čemu je najbitnije poštivanje epidemioloških, zdravstvenih i higijenskih protokola te fleksibilnost poslovanja.

Kalendar praznika i blagdana

Državni praznici i vjerski blagdani (Public Holidays)	2020.	Dan u tjednu	Tjedan u godini	2021.	Dan u tjednu	Tjedan u godini	2022.	Dan u tjednu	Tjedan u godini
Nova godina (New Year's Day)	01.01.2020	Srijeda	1	01.01.2021	Petak	1	01.01.2022	Subota	1
Sv. tri kralja (Epiphany)	06.01.2020	Ponedjeljak	2	06.01.2021	Srijeda	2	06.01.2022	Četvrtak	2
Veliki petak (Good Friday)	10.04.2020	Petak	15	02.04.2021	Petak	14	15.04.2022	Petak	16
Uskrs (Easter)	12.04.2020	Nedjelja	15	04.04.2021	Nedjelja	14	17.04.2022	Nedjelja	17
Uskrсни ponedjeljak (Easter Monday)	13.04.2020	Ponedjeljak	16	05.04.2021	Ponedjeljak	15	18.04.2022	Ponedjeljak	17
Državni praznik (Public Holiday/Labour day)	01.05.2020	Petak	18	01.05.2021	Subota	18	01.05.2022	Nedjelja	19
Državni praznik (National Holiday of the 3rd May/Constitutional Day Poland)	03.05.2020	Nedjelja	18	03.05.2021	Ponedjeljak	19	03.05.2022	Utorak	19
Duhovi (Whitsun)	31.05.2020	Nedjelja	22	23.05.2021	Nedjelja	21	05.06.2022	Nedjelja	24
Spring bank holiday			1	31.05.2021	Ponedjeljak	23			
Tijelovo (Corpus Christi)	11.06.2020	Četvrtak	24	03.06.2021	Četvrtak	23	16.06.2022	Četvrtak	25
Velika Gospa (Holy Mary)	15.08.2020	Subota	33	15.08.2021	Nedjelja	33	15.08.2022	Ponedjeljak	34
Svi sveti (All Saints)	01.11.2020	Nedjelja	44	01.11.2021	Ponedjeljak	45	01.11.2022	Utorak	45
Dan nezavisnosti (National Independence Day)	11.11.2020	Srijeda	46	11.11.2021	Četvrtak	46	11.11.2022	Petak	46
Božić (Christmas Day)	25.12.2020	Petak	52	25.12.2021	Subota	52	25.12.2022	Nedjelja	53
Sv. Stjepan (Boxing Day)	26.12.2020	Subota	52	26.12.2021	Nedjelja	52	26.12.2022	Ponedjeljak	53

Izvor: http://www.canberra.msz.gov.pl/en/embassy/official_holidays/; <https://www.feiertagskalender.ch/index.php?geo=3436&jahr=2020&klasse=3&hl=en>

Školski praznici	2021.	
	Početak	Kraj
Božićni praznici i Nova godina	23.12.2020	31.12.2020
Zimski praznici	04.01.2021	17.01.2021
Proljetni/Uskršnji praznici	01.04.2021	06.04.2021
Ljetni praznici	26.06.2021	31.08.2021
Božićni praznici i Nova godina	23.12.2021	31.12.2021

Izvor: Eurydice